

Llu!ta

suplement

especial treballadora 2007

núm.185 setembre-octubre 2007

PARLA, DENUNCIA

editorial

Hem començat el curs amb una bona notícia. El Jutjat Social de Barcelona ha fet pública la sentència per la qual declara que el sistema de promoció professional que segueix El Corte Inglés és discriminatori per a les treballadores. Aquest reconeixement té un gran valor, d'una banda perquè dona la raó a les denúncies —i les reforça— presentades arreu per les nostres delegades i delegats, i d'altra banda pel que representa aquesta empresa, que sol mostrar una actitud obstruccionista i poc dialogant en la negociació amb la representació sindical. Des d'aquí, la felicitació i el reconeixement del treball fet per la nostra secció sindical i la Federació.

Quan llegiu aquestes línies ja haurà entrat en el Parlament el Projecte de Llei dels drets de les dones per a l'eradicació de la violència masclista. No és el moment d'entrar en l'anàlisi del contingut de la llei; sí, però, que cal recordar que ha estat elaborada amb la participació de molts grups de dones, i manifestar el desig que, en el seu trànsit pel Parlament, no

perdi empenta en la voluntat de ser un ajut per a l'eliminació de la violència.

En aquest curs, el repte que tenim davant, a més del de seguir incrementant el percentatge de dones delegades de CCOO, és el d'estar presents en les meses de negociació. La millor forma d'assegurar que s'introdueixin en les millors condicions les reivindicacions contra la discriminació és amb la presència femenina. Aprofitant, i millorant, els instruments que ens dona la Llei d'igualtat.

Crear comissions d'igualtat, implementar els plans d'igualtat i les mesures d'acció positiva, introduir els nous drets de conciliació, assegurar procediments de defensa davant l'assetjament sexual... Aquests són alguns dels passos per començar a treballar.

Rosa Bofill
Secretària de la Dona
CCOO de Catalunya

● II Escola d'Estiu de Gènere	3
● Trenquem el silenci	5
● Parlem de Rosa Regàs	6
● Les tretze roses	8

sumari

II Escola d'Estiu de Gènere

Els passats dies 20 i 21 de juny es va fer la II Escola d'Estiu de Gènere, sota el títol "El desenvolupament dels plans d'igualtat".

Aquesta II Escola ha comptat amb la presència, en la inauguració, com l'any anterior, del secretari general de la UC del Bages-Berguedà, el company Lluís Sixto, i la secretària de Formació i Cultura de la CONC, la companya Rosa Sans.

A pocs mesos de l'aprovació de la Llei, aquesta II Escola d'Estiu ha estat un espai de reflexió, en el qual hem tingut la sort de poder comptar amb la presència de Rafael Martínez, que ens va donar una visió general del Tribunal Laboral de Catalunya (TLC) i el paper que pot tenir davant un tema tan important com el de la igualtat, i l'Encarna Bodelón, amb una visió crítica de la Llei i de les seves

mancances, que també ens va fer un recorregut sobre l'evolució de les polítiques d'igualtat de gènere a Europa, contraposant dos models, l'anglosaxó i el nòrdic. Ens va acompanyar també la companya i exresponsable de la Secretaria de la Dona de la CONC, la Mercè Civit, que ens va fer una anàlisi tant de la negociació sindical de la Llei d'igualtat com de la negociació política perquè la Carme Garcia, diputada per Barcelona al Congrés dels Diputats, no va poder assistir a l'Escola per motius d'agenda política.

Possiblement han estat els grups de treball un dels espais, si no el més

profitós, que ens han posat a totes davant la nostra pregunta sempiterna: "serem capaces de fer-ho?", "podrem negociar els plans d'igualtat?", a la qual penso que hem donat totes, a través dels grups de treball, una resposta molt positiva.

Tres temes considero que seran necessaris per al futur. D'una banda garantir una major presència, a l'Escola d'Estiu de Gènere, de més delegades d'empreses que puguin posar a la pràctica ràpidament allò que plantegen, perquè ens pugui servir com a bona pràctica de negociació col·lectiva. Per l'altra, i sobre la base del tema que vam tractar en la II Escola, s'ha de garantir assessores / assessors que sostinguin el treball dels comitès d'empresa davant els plans d'igualtat, i per últim continuar amb la formació dels delegats i delegades en el temes d'igualtat.

Adelina Cobos
Secretària de Formació, Ocupació i Dona
CCOO Baix Llobregat

Presentació a Lleida de "l'Estudi de gènere sobre els tancaments d'empreses a Catalunya"

El 8 de juny va presentar-se a la seu de la Unió Intercomarcal de CCOO de les Terres de Lleida "l'Estudi de gènere sobre els tancaments d'empreses a Catalunya", que ha dut a terme la Secretaria de la Dona de la CONC, amb el suport de l'Institut Català de les Dones, sota la direcció de la professora d'economia aplicada Àngels Martínez i Castells de la Universitat de Barcelona. Ella mateixa i la Rosa Bofill, com a secretària de la Dona de CCOO de Catalunya, van presentar les conclusions. A l'acte van participar companyes i companys de les empreses de les nostres comarques que surten en l'estudi: JOYCO d'Alcarràs (Segrià) i LEAR de Cervera (Segarra). També vam comptar amb la presència i les aportacions de l'alcalde d'Alcarràs i d'en Jaume Sellés, secretari general de CCOO de les Terres de Lleida, juntament amb altres sindicalistes i una nombrosa representació dels diversos mitjans de comunicació del territori.

Inma Romeo Mallafre
Secretària de Polítiques d'Igualtat
CCOO de les Terres de Lleida

La píndola contra la regla o el negoci del cos de les dones

Segons la doctora Carme Valls-Llobet, "la menstruació va ser un dels primers fenòmens clínics que varen poder observar les dones i els homes, ja en el Neolític, i la seva relació amb la reproducció va restar invisible en moltes cultures i tabú en molts pobles. També un tabú en la comunicació entre mares i filles. Els trastorns de la regla (dismenorrea, metrorràgies o els cicles irregulars) varen relacionar-se amb la poca acceptació de la menstruació abans de corelacionar-se amb trastorns endocrins, o amb deficiències de nutrició. El cicle menstrual afecta tots els sistemes i els òrgans de les dones, i les seves alteracions poden ser un indicador de l'estat de salut, ja que les situacions d'estrès i patologies clíniques i subclíniques alteren la seva regularitat. Si se suprimeix, certes malalties poden quedar invisibles durant molt temps."

La píndola contraceptiva es va considerar una revolució en el cos de les dones, amb efectes dubtosos sobre la revolució demogràfica. Les dones de molts països ja feia anys que havien començat a controlar la seva fertilitat sense ella. Es va investigar amb dones de Puerto Rico abans de llançar-la al mercat mundial, i no es van considerar els seus efectes secundaris.

En aquests moments s'ha llençat la notícia que es comercialitzarà una píndola contraceptiva permanent, que inhibirà la regla i evitarà les molèsties que aquesta comporta i que, suposadament, impedeix a les dones seguir amb el ritme de vida que la societat moderna requereix. La Clínica Mayo va publicar en la seva revista, l'octubre passat, els resultats d'estudiar un conjunt de recerques sobre la relació dels contraceptius hormonals i l'increment del risc de càncer de pit. Després de trobar 34 estudis adequats, van

concloure que la utilització d'anticonceptius orals quatre anys o més abans de tenir el primer fill incrementen el risc un 52%. L'OMS ha **classificat els anticonceptius orals, juntament amb la teràpia hormonal substitutiva** (que és la que es dona en la menopausa, i que s'ha demostrat tan perjudicial que després de molts anys han hagut de retirar-la de les recomanacions científiques), **com a carcinògens del grup I**. També s'han demostrat altres efectes negatius d'hormonar massivament el cos de les dones. La mateixa Agència Espanyola del Medicament informa aquest any dels riscos d'aquests tipus de contraceptius en dones amb antecedents de malalties com tromboembòliques, infarts de miocardi, accidents cerebrovasculars. També hi ha estudis sobre el doble risc de tenir trombosis. Sense parlar que la contracepció hormonal **NO ELIMINA EL RISC DE MALALTIES DE TRANSMISSIÓ SEXUAL, ENTRE ELLES LA SIDA, I QUE AQUESTA ESTÀ AUGMENTANT ENTRE DONES**.

S'ha obert un debat científic i social sobre aquesta nova revolució que ens volen vendre. Hi ha professionals de la ginecologia que parlen d'una segona revolució sexual. M. Milagros Rivera diu que hi ha un conflicte entre la ciència i el cos femení. La ciència, d'arrel masculina, no està al servei del cos femení. Una dona en un xat explicava: "La regla no em va impedir mai compartir jocs amb els meus germans, al contrari: em sentia més forta que ells perquè, malgrat tenir "la cosa" era capaç de submergir-me amb ells al fons del mar per agafar petxines."

Carme Catalán i Piñol
Secretària de la Dona de Sanitat
CCOO de Catalunya

Trenquem el silenci

Una experiència de lluita i sensibilització ciutadana

La PLATAFORMA UNITÀRIA CONTRA LES VIOLÈNCIES DE GÈNERE (prouviolencia@yahoo.es) dona cabuda a més de 80 entitats de Barcelona i de Catalunya, que consideren prioritària la lluita contra la violència de gènere. Hi ha moltes associacions que treballen amb i per a les dones, i el nostre objectiu és unir esforços per aconseguir eradicar la violència contra les dones en tots els àmbits de la societat.

Per tal d'acostar la lluita als barris, promovem concentracions als barris i pobles, organitzades conjuntament amb les entitats, organitzacions i associacions locals; així, en la preparació, es crea una xarxa social sensibilitzada contra la violència.

La Plataforma crida a una concentració mensual a la plaça de Sant Jaume el tercer dilluns de cada mes, a les vuit de la tarda, per acompanyar les dones que pateixen violència, per recordar les que les maten i exigir que estiguin al dia els mitjans per defensar-les.

Considerem una cosa prioritària la prevenció contra la violència a les dones, pel fet de canviar els paràmetres que la fan possible. En aquest sentit, enguany realitzem el III Fòrum contra

les Violències de Gènere, els dies 23 i 24 de novembre. Hi participen més de 1.000 persones, entre elles 480 noies i nois de secundària, en els tallers, jocs, videofòrums, exposicions, el concurs literari i Concurs Lliure, destinats a la sensibilització de la joventut envers la violència que pateixen les dones.

Plantegem aquest Fòrum com un espai de participació, reflexió i aprenentatge, tant per a la joventut com per a l'associacionisme i la ciutadania en general. És un espai per "trençar el silenci" i prevenir possibles relacions vinculades a la dominació i la submissió entre persones joves, a través de la participació activa de totes les assistents, tant adolescents com persones adultes, en debats, tallers, videofòrums...

En les diverses activitats que es proposen es poden conèixer els recursos a disposició de la ciutadania, debatre i presentar alternatives per a combatre la violència de gènere, expressar els seus dubtes sobre el tema... Alhora, també és un espai a través del qual podem reflexionar entre totes i tots sobre les mancances i necessitats per dur a terme la lluita contra la violència de gènere, i sobre la incidència que

tenen diferents elements de la quotidianitat, com els mitjans de comunicació, la música... en la potenciació i la perpetuació d'una societat patriarcal, de relacions desiguals, de la discriminació vers les dones...

Des de la Plataforma, hem treballat perquè aquest problema sortís a la llum pública, impulsant la Llei integral estatal del 2004, i amb la participació en la discussió de l'Avantprojecte de la Llei pel drets de les dones i l'eradicació de la violència masculista que ha d'aprovar el Parlament de Catalunya. Aquestes lleis són necessàries perquè les institucions i l'Estat reconeguin el problema i posin eines i recursos per a la seva eradicació.

Treballem per convèncer tot el teixit social d'aquesta necessitat de "trençar el silenci". De comprendre que és un problema de totes i tots. Per canviar aquesta cultura patriarcal tant endins de la nostra societat fan falta molts caps, i el reconeixement i l'ajut institucional.

Montse Vila
Plataforma contra
les violències de gènere

Parlem de Rosa Regàs

Rosa Regàs Pagès va néixer a Barcelona l'any 1933. Es va llicenciar en Filosofia i Lletres per la Universitat de Barcelona. Va treballar a l'editorial Seix Barral de 1964 a 1970, any en què va fundar l'editorial La Gaya Ciencia (publicacions de literatura, política, economia, filosofia, poesia, arquitectura).

Va fundar i dirigir les revistes *Arquitecturas Bis* i *Cuadernos de la Gaya Ciencia*.

De 1983 a 1994 va treballar com a traductora de l'Organització de les Nacions Unides a Ginebra, Nova York, Nairobi, Washington i París.

De 1994 a 1998 va dirigir l'Ateneu Americà de la Casa d'Amèrica de Madrid.

De 2004 fins a agost de 2007 ha estat directora general de la Biblioteca Nacional.

Ha publicat novel·les, relats, contes, articles i llibres de viatge, i va ser guanyadora del Premi Nadal 1994 amb *Azul*, la seva segona novel·la.

Dona amb una agenda molt atapeïda, li hem d'agrair la seva accessibilitat i la voluntat de col·laborar amb nosaltres, mostrant-nos la seva faceta més propera...

Com es defineix Rosa Regàs?

- Com una persona que no acaba mai la feina. Crec que sóc honesta, apassionada i compromesa. Intento mantenir-me sempre en un pensament d'esqueres. Tinc pujades de mal humor que em costa de controlar. Sóc impacient...

- Creus que la integritat està passada de moda o s'ha oblidat el seu significat?

- Crec que a ningú li importa massa, la veritat. Vistos els exemples que conec, això és el que penso.

- Està renyit formar part del joc polític amb la integritat ètica?

- No està renyit, però actualment hem oblidat que la política és intentar posar en pràctica unes idees, no pas guanyar les properes eleccions.

- La valoració de la integritat és diferent si parlem d'homes o de dones? És a dir que no es dóna a tothom el mateix tracte?

- Per suposat que no, ni la intel·ligència, ni l'honestedat, ni la feina, ni la bellesa, res de res, penso.

- Durant aquesta legislatura s'ha aprovat la Llei integral contra la violència de gènere, la Llei d'igualtat... N'hi ha prou amb legislar o hem d'anar a més?

- No n'hi ha prou, evidentment, però és un pas molt més important del que ens pensem. La gent s'habitua als fets socials si hi ha una llei que els avala. Pensem en l'homosexualitat, per exemple.

- Per aconseguir l'efectivitat de les lleis, cal un canvi social que encara no s'ha produït?

- El canvi social és més lent que una llei, però si hi ha la llei el canvi social va més de pressa.

- Per què creus que el més polèmic de la Llei d'igualtat ha estat la paritat?

- Perquè als homes no els agrada que ningú els iguali, ni tan sols altres éssers humans que no tenen el mateix sexe que ells. En general, em refereixo. A més, si les dones són iguals als homes, qui faria totes les feines que fins ara estaven obligades a fer?

- Hi ha dones que es qüestionen accedir a determinats càrrecs per por de ser considerades "dones quota". Què en penses?

- Que facin el que hagin de fer, no el que pensem que diran els altres. Si no, seguirem sent al carrer del poble, on el que més importava és el "què diran".

- Creus que el fet de ser dona influeix en el reconeixement que es pugui fer de la seva feina?

- Absolutament. Els homes, d'entrada, no tenen mai la premsa en contra, si no és que siguin el president Zapatero. Amb els homes, la premsa no s'hi atreueix tant. En les oficines, les dones cobren menys per igual feina, i en la casa no està valorada la feina de cada dia.

El dia a dia de la FSAP

Per a l'elaboració d'aquesta tira pensava en què podia destacar de la nostra feina, i he trobat que són moltes les actuacions i la feina que crec que han de ser conegudes i que són mereixedores d'aquesta tireta.

En la nostra publicació de la FSAP estatal, *Tribuna*, el secretari general de la FSAP de Catalunya, Manuel Fages, destacava, quan parlava dels resultats de les eleccions sindicals, en què hem arribat a 2.043 representants: "Però si hi ha una dada de la qual, com a secretari general, em sento satisfet és de l'esforç realitzat pel nostre sindicat per consolidar i ampliar la paritat, millorant aquesta i aproximant-la a l'índex d'afiliació sindical femenina. Així, a Barcelona, amb 543 delegades electes, arribem al 41,45% de la nostra representació a la província; a Girona, amb 104, al 36,88%; a Lleida, amb 70, al 38,46%, i a Tarragona, amb 99, al 36,94%."

En les eleccions sindicals en el Cos de Mossos d'Esquadra, vam elaborar un díptic propi per a les mosses.

En l'òrgan paritari de polítiques d'igualtat de la Generalitat hem aconseguit un protocol d'actuació davant de l'assetjament sexual, i cursos específics de formació per al personal de direcció i per a les persones que treballen. Compromís per a l'elaboració del pla d'igualtat en la Generalitat, i per primera vegada un primer estudi i anàlisi d'on treballen i en quins nivells els homes i les dones, en què es veu que, malgrat que hi ha més del 60% de dones treballant a la Generalitat, a partir del nivell 22 el 60% són homes.

En l'aprovació de l'Estatut bàsic de l'empleat públic, hem aconseguit incloure l'obligatorietat de la negociació de plans d'igualtat en totes les administracions públiques, amb independència del nombre de persones que hi treballin. A més, s'han incorporat nous permisos en matèria de conciliació.

Hem fet rutes pels territoris, explicant aquestes novetats. I a partir d'aquest mes començarem jornades sobre l'elaboració de plans d'igualtat als territoris.

6 persones de la FSAP de Catalunya vàrem acabar els cursos de la Universitat d'agents d'igualtat, i aquest any hi ha 6 persones més que els estan estudiant.

No ens queda poca feina, en tenim molta per fer, però pensem que estem treballant en la direcció adequada per aconseguir que realment, en la negociació col·lectiva d'aquest any, els plans d'igualtat siguin prioritats.

Lidia Sandalinas Félez
Secretaria de la Dona i Polítiques de
Gènere FSAP
CCOO de Catalunya

Dones imprescindibles

Si bé és veritat que la Llei d'igualtat ens ha d'ajudar a dur a terme les reivindicacions que les treballadores que formen part d'aquest sindicat sempre hem defensat, també és cert que és insuficient, ja que la Llei només obliga les empreses de més de 250 treballadors i treballadores. La resta d'empreses, que són un nombre molt important, quedaran condicionades a la negociació col·lectiva, és a dir, a la capacitat d'organització, de negociació i de força sindical que tinguem, ja que és des de la negociació d'on s'hauran d'impulsar els procediments i les mesures, així com les comissions que garanteixin que la igualtat es faci efectiva.

És per aquest motiu, i per evitar que encara hi hagi més diferències, que és tant important la nostra participació a l'organització sindical, que és qui ens ajudarà en els nostres projectes i actuacions per tal d'aconseguir que aquesta Llei s'apliqui a tota la classe treballadora.

Ara tenim la possibilitat d'aquesta participació mitjançant les eleccions sindicals. Les dones hem d'estar en totes les candidatures i amb possibilitats de sortir elegides, ja que és l'única forma de ser presents en les meses de negociació i prendre part en totes les decisions que es prenguin, siguin d'àmbit sindical o laboral.

Les dones d'aquest sindicat sempre hem lluitat per la igualtat i hem rebutjat qual-sevol tipus de discriminació. Algunes ho han fet temporalment, n'hi ha que ja estan jubilades, altres ja no hi son. A totes el nostre record i agraïment, sempre formaran part d'aquest projecte. I a les que hi som ara: Fins aviat i bona feina!

Teresa Vidal
Secretaria de la Dona Agroalimentària
CCOO de Catalunya

La justícia confirma la discriminació d'El Corte Inglés

El mes d'octubre de l'any 2004, la Secció Sindical de CCOO d'El Corte Inglés denuncia, davant la Inspecció de Treball, discriminació vers la dona en els centres del carrer de Bolívia, de l'avinguda Diagonal i de la plaça de Catalunya (els tres de Barcelona), i en el centre de Montornès del Vallès.

El Departament de Treball i Indústria de la Generalitat de Catalunya demanda El Corte Inglés per discriminació indirecta en el sistema de promoció professional per raó de gènere en els centres abans esmentats.

Arran de la demanda, es crea la Comissió Negociadora per al Pla d'igualtat d'El Corte Inglés. Es porten a terme diverses reunions en què es parla de com solucionar les desigualtats, però la direcció d'El Corte Inglés no fa res més que dificultar, amb la seva actitud, les negociacions.

Transcorreguts 11 mesos després del judici, el 7 de setembre ja està llesta la sentència. Es declara discriminatori el sistema de promoció professional de l'empresa.

Des de la Secció Sindical d'El Corte Inglés, i des de la nostra Federació, valorem molt positivament que el Jutjat Social hagi condemnat El Corte Inglés per considerar, després d'haver fet una anàlisi exhaustiva de les dades, que aquesta empresa viola l'article 14 de la Constitució espanyola i els articles 4.2c i 17.1 de l'Estatut dels treballadors, ja que en tots ells es prohibeix la discriminació.

Aquesta sentència és la base per l'inici d'una nova batalla. Ara, les treballadores d'El Corte Inglés podran demanar, individualment, aconseguir la igualtat efectiva. Tot i que no serà una tasca fàcil, ja que desgraciadament a algunes dones els costa trencar els estereotips que marca aquesta societat i portar a terme altres rols que no siguin els establerts. A la Secció Sindical d'El Corte Inglés li queda l'àrdua tasca de conscienciar les seves treballadores, que tenen una eina per donar un pas vers la igualtat.

Aurora Richarte
Secretària de la Dona de FECOHT
CCOO de Catalunya

Les tretze roses

Es dona aquest nom a les tretze dones joves, la majoria adolescents (set d'elles menors d'edat), que el 5 d'agost de 1939 varen ser assassinades (afusellades) a les parets del cementiri de l'Almudena de Madrid.

El seu únic delictes va ser defensar la llibertat i el Govern democràtic de la República, i ser militants de les Joventuts Socialistes Unificades i del Partit Comunista d'Espanya.

Aquestes dones van ser detingudes cinc dies després de l'acabament de la guerra, i fins al seu afusellament van ser vexades, torturades sense parar, engarjolades i amuntegades a la presó de Ventas, on les seves companyes de presó van poder escoltar els 13 trets de gràcia dels assassins.

El 8 de març, les Comissions Obreres de Madrid, amb la nostra Federació de Pensionistes al davant, en l'objectiu de recuperar i mantenir viva la nostra memòria històrica, fem un petit homenatge i portem 13 roses a la paret del cementiri, on es va aconseguir posar una placa d'homenatge a aquestes dones. A aquest acte acudeixen també familiars i amics i amigues d'elles, malgrat que cada any es troba a faltar algú i les persones que assisteixen ploren i s'abracen per les absències que el temps els va robant. Per finalitzar s'acomoden cantant l'himne de les Joventuts Comunistes.

Encara avui quan passeges per les parets d'aquest cementiri, als seus vells maons, es poden veure escrit amb guix blanc, els noms i cognoms de dones i homes, i a més flors al terra de les seves voreres.

Molta gent, sobretot moltes dones obligades a guardar silenci durant dècades, es van resistir a oblidar, i malgrat que per a elles és una victòria poder parlar avui sense amagar-se, mantenen viva la memòria de les seves persones estimades escrivint els seus noms.

"Les han assassinat però no aconseguiran que deixin d'existir en la nostra memòria. Perquè no es pot oblidar quan t'obliguen", deia Dulce Chacón.

Julia Conesa, una de les tretze roses, va poder escriure una carta a la seva mare moments abans del seu afusellament. Deia:

"Mare, germans, amb tot l'amor us demano que no em ploreu ningú. Surto sense plorar. Em maten innocent, i moro com ha de morir una innocent." I acabava dient: "Que el meu nom no s'esborri de la història."

Per això, sempre que parlem de les tretze roses, ens agrada escriure els tretze noms, per recordar sempre que van existir

i morir per defensar la llibertat com moltes altres dones anònimes, que van tenir un paper tan important en la nostra història.

A "Carmen Barrero, Martina Barroso, Blanca Brissac, Pilar Bueno, Julia Conesa, Adelina García, Elena Gil, Virtudes González, Ana López, Joaquina López, Dionisia Manzanero, Victoria Muñoz, Luisa Rodríguez."

Tal com diu la meva companya i amiga Pruden: "La Memòria Històrica només existirà si cadascun i cadascuna de nosaltres alimentem la nostra amb l'esperit dels i les que tant van lluitar per deixar-nos un món més just."

Paqui Fernández
Secretaria de la Dona de la FSAP
CCOO de Madrid

Per a més coneixement i homenatge a aquestes joves, podem llegir els llibres: *Las trece rosas*, de Jesús Ferrero, i *Trece rosas rojas*, de Carlos Fonseca. Al 2007, l'espectacle de dansa "13 Rosas", de la companyia Arrieritos, va tenir dos premis Max de les Arts Escèniques. I finalment al mes d'octubre d'aquest any s'estrena la pel·lícula d'Emilio Martínez Lázaro basada en el llibre de Carlos Fonseca, i ja ha estat preseleccionada per l'Acadèmia del Cinema Espanyola com a possible candidata als Òscars.

Traducció de l'article de la Paqui i referències bibliogràfiques, Lúdia Sandalinas.